

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MZE-52074/2022-11181

mzedms024286138

ÚTVAR: Odbor právní
ČÍSLO ÚTVARU: 11180

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 611/6
Brno-město
602 00 Brno

VÁŠ DOPIS ZN.: 9 As 116/2022 - 132
ZE DNE: 1. 9. 2022

SPISOVÁ ZN.: MZE-29372/2021
NAŠE ČJ.: MZE-52074/2022-11181

VYŘIZUJE: Mgr. Zdeněk Tesner
TELEFON: 221812583
E-MAIL: Zdenek.Tesner@mze.cz
ID DS: yphaax8

ADRESA: Těšnov 65/17, Nové Město, 110 00 Praha 1
DATUM: 8. 9. 2022

- Žalobci:
- a) **Klimatická žaloba ČR, z. s.**, IČO: 083 25 146
se sídlem V Šáreckém údolí 281/54, Dejvice, 160 00 Praha 6
 - b) [redacted]
 - c) [redacted]
 - d) [redacted]
 - e) [redacted]
 - f) **Obec Svatý Jan pod Skalou**, IČO: 005 09 825
se sídlem Svatý Jan pod Skalou 6, 266 01,
 - g) [redacted]

všichni zastoupeni: Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem v Brně, Údolní 33,

- Žalovaní:
- 1) Vláda České republiky, IČO: 000 06 599
 - 2) Ministerstvo životního prostředí, IČO: 001 64 801
 - 3) Ministerstvo průmyslu a obchodu, IČO: 476 09 109
 - 4) **Ministerstvo zemědělství**, IČO: 000 20 478
 - 5) Ministerstvo dopravy, IČO: 660 03 008

- žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných správních orgánů

Vyjádření Ministerstva zemědělství (4. žalovaný) ke kasační stížnosti žalobců a) a f)

Čtvrtý žalovaný, Ministerstvo zemědělství, obdržel dne 1. 9. 2022 výzvu nadepsaného soudu, aby se ve lhůtě jednoho měsíce vyjádřil ke kasační stížnosti žalobců a) a f) (Klimatická žaloba ČR, z.s. a obec Svatý Jan pod Skalou) proti výrokům I.; III.; IV. a V. rozsudku Městského soudu v Praze čj. 14 A 101/2021 - 248 ze dne 15. 6. 2022. Ve lhůtě k tomu stanovené sděluje čtvrtý žalovaný následující:

Čtvrtý žalovaný v prvé řadě poukazuje na svou kasační stížnost podanou dne 11. 7. 2022, stejně jako na svá vyjádření ke kasačním stížnostem ostatních žalovaných,

a v návaznosti na ní sděluje, že se nemůže ani z části ztotožnit s argumentací žalobců jako kasačních stěžovatelů. V první řadě je třeba uvést, že tato argumentace je vágní (obecná), založená především na domněnkách a pocitech žalobců, že přijatá opatření v oblasti adaptace a soudem uložená opatření v oblasti mitigace nejsou dostatečná k ochraně jejich subjektivních práv.

K problematice závazků vyplývajících z Pařížské dohody lze obecně poznamenat, že obsahuje více úrovní takových závazků, z nichž až ten nejvyšší představuje dosažení (neúplně) uhlíkové neutrality. Přejít mezi jednotlivými úrovněmi závazků je otázkou rozhodnutí jednotlivých členských států k přihlednutím k jejich reálným ekonomickým a jiným možnostem. Pokud tedy žalobci hovoří o tom, že z Pařížské dohody již nyní vyplývá pro ČR povinnost dosáhnout uhlíkové neutrality, měli by toto své tvrzení rozvést a prokázat, že ČR tento závazek pro sebe již přijala.

Pokud žalobci podpůrně odkazují též na prováděcí nařízení EU č. 2021/1999, pak je třeba konstatovat, že tam definovaný závazek uhlíkové neutrality je platný pro Evropskou unii jako celek, je tedy zřejmé, že z tohoto právního předpisu nelze dovodit povinnost ČR dosáhnout uhlíkové neutrality též samostatně. Pouze pro úplnost lze zdůraznit, že nařízení EU ani nepředpokládá, že by uhlíková neutralita mohla být dosažena ve všech jednotlivých členských státech s ohledem na rozdílné podmínky a ekonomické možnosti. Z výše uvedených důvodů je tedy zřejmé, proč Městský soud nevyhověl a ani nemohl vyhovět, žalobě v ambicióznějším rozsahu. Zde je třeba připomenout, že zásahová žaloba je vázána tím, co je právní normou, od stanovení toho, co právní normou má být jsou zde nástroje politické, nikoliv soudní.

Pouze pro úplnost lze konstatovat, že výtky žalobců vůči Městskému soudu ohledně dovození příliš nízkého cíle snížení emisí skleníkových plynů má v kontextu podané kasační stížnosti charakter otázky skutkové a nikoliv právní, neboť hlavní výtkou kasačních stěžovatelů je tak skutečnost, že snížení emisí skleníkových plynů o 55 % nepovede k žádoucímu klimatickému cíli.

Kasační stěžovatelé dále Městskému soudu vytýkají, že zamítl jejich žalobu v oblasti adaptačních opatření. V této oblasti zcela platí výše uvedená námitka, že argumentace žalobců je nekonkrétní a založená pouze na subjektivně vnímatelných pojmech („dostatečně“¹). Čtvrtý žalovaný proto konstatuje, že (nejen) v resortu zemědělství byla přijata a jsou prováděna opatření zajišťující trvalý pokrok v oblasti zvyšování adaptačních kapacit, což zřetelně vyplývá z důkazů předložených Městskému soudu v předcházejícím řízení. Posouzení této otázky Městským soudem tak lze považovat za správné.

V kasační stížnosti je pak vůči tomu namítáno, že žalovaní neprokázali dosažení trvalého pokroku v oblasti adaptace na změnu klimatu a jimi připravené dokumenty toho nejsou způsobilé dosáhnout. Zde je třeba v první řadě poukázat na skutečnost, že je na žalobcích nikoliv na žalovaných, aby konkrétně tvrdili a prokázali, že takového pokroku nebylo dosaženo, respektive nelze dosáhnout již přijatými koncepčními dokumenty. Taková tvrzení však jak v obsáhlé žalobě, tak v kasační stížnosti zcela absentují.

S kasačními stěžovateli lze souhlasit potud, že přijímaná opatření musí skutečně směřovat k žádoucímu efektu, tedy v tomto případě ke zvýšení adaptační kapacity jednotlivých složek dotčených částí ekosystému. Čtvrtý žalovaný ve svých činnostech tyto zásady plně respektuje a plní své povinnosti vyplývající mj, z čl. 7 Pařížské dohody a z dalších právních norem.

¹ Kasační stěžovatelé např. na str. 16 odst. 4 uvádějí: „Hlavním problémem tedy není skutečnost, že žalovaní neplní úkoly, ke kterým se sami zavázali v rámci NAP adaptace, ale především to, že samotný tento plán není pro ochranu práv žalobců dostatečný“ Tím tedy přiznávají, že žalovaní přijali potřebné plány, tyto plány plní, ale podle hodnocení žalobců nejsou tyto plány dostatečné. Takové tvrzení by však bylo možné bez dalšího učinit u zcela jakéhokoliv koncepčního materiálu, čímž se tento argument stává poněkud bezobsažným.

Zprávy Cenia, jichž se kasační stěžovatelé dovolávají jsou relativně staršího data (roky 2014, tedy ještě před zahájením Pařížské konference a 2019, jež vychází z údajů pro rok 2017), přičemž z kasační stížnosti není vůbec jasné, nakolik jsou tyto údaje relevantní pro doložení tvrzení žalobců – např. spotřeba vody na zasněžování má souvislost s celou řadou různých faktorů a nemá tak žádnou vypovídací schopnost vůči adaptační kapacitě krajiny. Stejně tak vnitřní hodnocení jednotlivých indikátorů nelze mezi jednotlivými ročníky srovnávat, pokud zároveň není porovnávána samotná metodika hodnocení těchto indikátorů.

Závěr stěžovatelů obsažený na str. 16 kasační stížnosti „Z žádného tvrzení ani důkazu předloženého v řízení žalovanými přitom nevyplývá, že by byla přijata jakákoli konkrétní opatření, která by mohla v budoucnu vést ke změně tohoto stavu“ je pak v přímém rozporu s důkazy navrhovanými všemi žalovanými. Taková argumentace je pak v pozici žalobní, případně kasační námitky, nedostatečně určitá, protože je povinností žalobců, resp. kasačních stěžovatelů konkrétně vymezit, jaká opatření jsou v které konkrétní oblasti nedostatečná a proč.

Podle názoru čtvrtého žalovaného nelze považovat za doklad „bezzubosti“ navrhovaných opatření upozornění na jejich finanční nákladnost, neboť ta je u celé řady opatření v resortu zemědělství více než zjevná. Stejně tak je zřejmý značný počet typů navrhovaných a prováděných opatření, přičemž z jejich vlastní povahy vyplývá, že ne vždy je možné konkrétně kvantifikovat jejich dopady.

Pokud stěžovatelé uvádějí, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu musí být opatření přijímaná za účelem ochrany jednotlivých složek životního prostředí specifická, ambiciózní a obsahovat závazné harmonogramy plnění, pak lze konstatovat, že opatření přijatá žalovanými v oblasti adaptace na změnu klimatu beze zbytku vyhovují.

Rovněž v případě adaptačních opatření platí, že posouzení toho, zda jsou přijatá a průběžně realizovaná opatření „dostatečná“ nebo nikoliv, je hodnocením skutkovým, nikoliv právním. Podle názoru čtvrtého žalovaného je celá kasační stížnost vůči výroku V. napadeného rozsudku postavena na nesouhlasu žalobců s posouzením ryze skutkové otázky dostatečnosti prováděných adaptačních opatření, taková otázka ale není důvodem pro podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s.ř.s.

Pokud jde o výrok I. (otázka postavení vlády z hlediska případné pasivní žalobní legitimace), pak nezbývá než konstatovat, že rozhodnutí soudu je zcela v souladu s ustálenou rozhodovací praxí správních soudů. V podrobnostech čtvrtý žalovaný odkazuje na svou kasační stížnost a zejména na vyjádření ke kasační stížnosti Ministerstva životního prostředí ze dne 15. 8. 2022.

Ze všech výše uvedených důvodů čtvrtý žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobců z části zamítl jako nedůvodnou, z části odmítl jako nepřipustnou a výroky III. a IV. napadeného rozhodnutí Městského soudu zrušil a vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení z důvodů uvedených v kasačních stížnostech žalovaných.

S pozdravem

JUDr. Radek Pokorný
ředitel odboru